

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۲۲۳۰۸
چاپ اول
۱۳۹۶

INSO

22308

1st.Edition

2017

منسوجات - پارچه‌های مخلوط پنبه و نایلون
برای البسه نظامی - ویژگی‌ها

Textiles fabrics - Cotton and Nylon fabrics
for military uniforms - Specifications

ICS: 59.080.30

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« منسوجات – پارچه‌های مخلوط پنبه و نایلون برای البسه نظامی – ویژگی‌ها »

رئیس:

شریف‌نژاد، فرشید
(دکتری نساجی)

سمت و/یا محل اشتغال:

شرکت تدبیر تکس صنعت (با مسئولیت محدود)

دبیر:

وحدانی، ابراهیم
(فوق لیسانس مهندسی نساجی)

سازمان ملی استاندارد ایران

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

ابراهیم‌زاده، عباس
(فوق لیسانس مهندسی نساجی)

معاونت آمد و پشتیبانی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران

اطلسی، شهلا
(لیسانس فیزیک)

شرکت مشاورین نیک تکس (با مسئولیت محدود)

بیرقی، مهدی
(لیسانس مهندسی نساجی)

معاونت آمد و پشتیبانی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

تشکری شاد، حمیده
(فوق لیسانس مهندسی نساجی)

انجمن صنایع نساجی ایران

جعفری، حمید
(فوق لیسانس مهندسی نساجی)

معاونت آمد و پشتیبانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

حجت، سعیده
(لیسانس مهندسی نساجی)

شرکت یزدباف (سهامی عام)

حسینی، مرجان
(لیسانس مهندسی نساجی)

سازمان ملی استاندارد ایران

خوشخو، علیرضا
(فوق لیسانس مهندسی نساجی)

شرکت یزدباف (سهامی عام)

معاونت آماذ و پشتیبانی و تحقیقات صنعتی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	زیارتی، داود (لیسانس مهندسی شیمی)
پژوهشگاه استاندارد	سمنانی رهبر، روح‌الله (دکتری نساجی)
شرکت مشاورین آروین ساتن (با مسولیت محدود)	سمیعی، علی (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
وزارت صنعت، معدن و تجارت	عبوض‌زاده، الهه (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
شرکت تدبیر تکس صنعت (با مسولیت محدود)	غفاری، محسن (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
معاونت آماذ و پشتیبانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	غمزه، اکبر (لیسانس مهندسی نساجی)
پژوهشگاه استاندارد	قاسمی، رضا (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
معاونت آماذ و پشتیبانی و تحقیقات صنعتی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	کریمی زرنذی، محمد (فوق لیسانس مدیریت دفاعی)
شرکت مشاورین آروین ساتن (با مسولیت محدود)	کمالی میاب، رضا (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
معاونت آماذ و پشتیبانی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	محمدپور، امیر (لیسانس مهندسی نساجی)
معاونت آماذ و پشتیبانی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران	نصرالهی، حسین (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
پژوهشگاه استاندارد	ولی بیگی، میلاد (لیسانس مهندسی نساجی)

ویراستار:

سازمان ملی استاندارد ایران	حسینی، مرجان (لیسانس مهندسی نساجی)
----------------------------	---------------------------------------

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ز	پیش‌گفتار
۱	هدف و دامنه کاربرد
۱	مراجع الزامی
۳	اصطلاحات و تعاریف
۴	ویژگی‌ها
۷	شرایط محیطی استاندارد جهت آماده‌سازی آزمون و انجام آزمون
۷	نمونه برداری
۸	بسته‌بندی
۸	نشانه‌گذاری

پیش‌گفتار

استاندارد « منسوجات - پارچه‌های مخلوط پنبه و نایلون برای البسه نظامی - ویژگی‌ها » که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده است، در چهارصد و هفتاد و سومین اجلاس کمیته ملی استاندارد پوشاک و فرآورده‌های نساجی و الیاف مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون‌های مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- تجربیات و تحقیقات و نتایج آزمون‌های انجام گرفته در پژوهشگاه استاندارد و آزمایشگاه‌های همکار

منسوجات - پارچه‌های مخلوط پنبه و نایلون برای البسه نظامی - ویژگی‌ها

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگی‌ها، نمونه‌برداری، بسته‌بندی و نشانه‌گذاری پارچه بافته شده از نخ ریسیده شده از جنس مخلوط ۵۰٪ الیاف پنبه و ۵۰٪ الیاف نایلون، مورد مصرف در البسه نظامی می‌باشد. این استاندارد برای پارچه‌های رنگرزی، چاپ شده، تکمیل شده و آماده عرضه به بازار، کاربرد دارد. این استاندارد برای پارچه‌های تولید شده از نخ‌های مغزی‌دار و فیلامنتی کاربرد ندارد. این استاندارد، ویژگی‌های مربوط به نوع عملیات رنگرزی و تکمیل را دربرنمی‌گیرد. یادآوری - با توجه به کاربرد این استاندارد در حوزه البسه نظامی، برای کاربرد غیرنظامی به استاندارد ملی ایران به شماره ۱۹۴۴ مراجعه شود.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند. در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

- ۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۷۶، نساجی - آزمون‌های ثبات رنگ - ثبات رنگ در برابر عرق بدن
- ۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۷، نساجی - ثبات رنگ کالاهای نساجی - ثبات رنگ در برابر خشکشویی با استفاده از حلال پرکلرواتیلن - روش آزمون
- ۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴، نساجی - ثبات رنگ در برابر مالش - روش آزمون
- ۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۸، نساجی - آزمون‌های ثبات رنگ - ثبات رنگ در برابر آب دریا
- ۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۵۰، نساجی - ثبات رنگ در مقابل فشار داغ (اتو) - روش آزمون
- ۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۷-۵۶۷، نساجی - روش تعیین مقاومت پارچه در برابر جذب سطحی آب (آزمون پاشیدن)

- ۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۹۴۸، نساجی - شرایط محیطی استاندارد برای آماده‌سازی و انجام آزمون
- ۸-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۱۴۷، نساجی- خصوصیات کششی پارچه -قسمت ۱- تعیین حداکثر نیرو و ازدیاد طول در حداکثر نیروی اعمال شده به روش نوار باریک
- ۹-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۴۸، روش تعیین وزن در واحد طول و واحد سطح پارچه
- ۱۰-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۴۲، منسوجات - روش اندازه‌گیری تغییر ابعاد پارچه پس از غوطه‌وری در آب سرد
- ۱۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۴۸، روش انتخاب آزمون از نمونه آزمایشگاهی منسوجات به منظور انجام آزمایش‌های فیزیکی
- ۱۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۲۳، پارچه‌های تارو پودی و حلقوی بافت - روش اندازه‌گیری انحناء و سرکجی
- ۱۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۵، نساجی- ثبات رنگ کالاهای نساجی - ثبات رنگ در برابر آب - روش آزمون
- ۱۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱، منسوجات - تعیین مقاومت سایشی پارچه به روش مارتیندل بخش دوم- روش تعیین مقاومت سایشی تا حدپارگی
- ۱۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۵۱، نساجی- تعیین pH محلول استخراج شده از کالاهای نساجی
- ۱۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۴۴، ویژگیهای پارچه لباس کار
- ۱۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۳-۴۱۹۹، منسوجات- جرخوردگی پارچه بخش سوم- تعیین نیروی جرخوردگی به روش wing shaped (با ایجاد یک شکاف)
- ۱۸-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۰۸۴، نساجی- آزمون‌های ثبات رنگ - ثبات رنگ در برابر نور مصنوعی - لامپ قوس زنون برای آزمون رنگ‌پریدگی
- ۱۹-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۴۱۳۰، منسوجات - روش تعیین تغییرات سطحی و پرزدهی پارچه بخش دوم - روش آزمون توسط دستگاه مارتیندل
- ۲۰-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۹۵۲۸، منسوجات - اندازه‌گیری طول و عرض پارچه -روش آزمون
- ۲۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۷-۹۶۶۶، نساجی- تجزیه شیمیایی کمی- قسمت هفتم -مخلوط‌های الیاف پلی‌آمید با سایر الیاف مشخص (با استفاده از فرمیک اسید)
- ۲۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۷۶، نساجی- ثبات رنگ در برابر شستشو با صابون یا صابون و سودا - روش آزمون

۲-۲۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۲۶۲، نساجی - تهیه نمونه‌ها و آزمون‌های آزمایشگاهی جهت انجام آزمون‌های شیمیایی

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

بهر

lot

مجموعه‌ای از کالا که دارای جنس، نوع بافت، جرم در واحد سطح، عرض، طرح و نقشه، نمره و تاب نخ‌های یکسان یا به عبارتی دارای ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی یکسان باشد.

۲-۳

طاقه

bolt

عبارت است از متراژ معینی از پارچه که به طور منظم و محکم دور یک تکیه‌گاه مناسب مستطیل شکل به صورت دو لا، پیچیده شده باشد.

۳-۳

رول

roole

عبارت است از متراژ معینی از پارچه که به طور منظم و محکم دور یک لوله مقاوم از جنس مناسب، پیچیده شده باشد.

۴-۳

عدل

bale

عبارت است از بسته‌ای که درون آن تعدادی طاقه یا رول قرار داده می‌شود، به طوری که جرم هر عدل بیش از ۱۰۰ کیلوگرم نباشد.

۴ ویژگی‌ها

۴-۱ ثبات رنگ

درجه تغییر رنگ و درجه لکه‌گذاری در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی پارچه باید طبق جدول ۱ باشد.

جدول ۱- ثبات رنگ در برابر عوامل مختلف

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه‌گذاری	حداقل درجه تغییر رنگ	روش آزمون مطابق استاندارد ملی شماره
۱	ثبات رنگ در برابر نور	-	۵-۶	۴۰۸۴
۲	ثبات رنگ در برابر شستشو	۴-۵	۴-۵	۱۰۰۷۶ (روش A)
۳	ثبات رنگ در برابر مالش مرطوب	۴	-	۲۰۴
۴	ثبات رنگ در برابر مالش خشک	۴-۵	-	۲۰۴
۵	ثبات رنگ در برابر عرق بدن (اسیدی و قلیایی)	۴-۵	۴-۵	۱۷۶
۶	فشار اطوی خشک و مرطوب	۴-۵	۴-۵	۲۵۰
۷	ثبات رنگ در برابر خشک‌شویی	۴-۵	۴-۵	۱۸۷
۸	ثبات رنگ در برابر آب	۴-۵	۴-۵	۱۵۱۵
۹	ثبات رنگ در برابر آب دریا *	۴-۵	۴-۵	۲۴۸
* ثبات رنگ در برابر آب دریا برای پارچه‌هایی که برای مصارف دریایی استفاده می‌شود، کاربرد دارد.				

۴-۲ ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی

ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی پارچه باید طبق جدول ۲ باشد.

جدول ۲- ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی پارچه

ردیف	ویژگی	حدود قابل قبول	روش آزمون مطابق استاندارد ملی
۱	جنس	نایلون ۵۰٪ و پنبه ۵۰٪ با حد رواداری ± 2	۷- ۹۶۶۶
۲	جرم در واحد سطح (گرم بر مترمربع)	کمتر از ۲۰۰ از ۲۰۰ تا ۲۵۰ بیشتر از ۲۵۰	۱۱۴۸
۳	حداقل نیروی پارگی در جهت تار (کیلوگرم نیرو)	۷۰	۱۱۴۷-۱
۴	حداقل نیروی پارگی در جهت پود (کیلوگرم نیرو)	۵۰	۱۱۴۷-۱
۵	حداقل نیروی جرخوردگی در جهت تار (پارگی نخ پود) (نیوتن)	۲۰	۴۱۹۹-۳
۶	حداقل نیروی جرخوردگی در جهت پود (پارگی نخ تار) (نیوتن)	۳۰	۴۱۹۹-۳
۷	درجه برگشت پذیری از چروک خوردگی در راستای تار	حداقل ۱۱۰	۱۲۴۴
۸	درجه برگشت پذیری از چروک خوردگی در راستای پود	حداقل ۱۱۰	۱۲۴۴
۹	درصد تغییر ابعاد بعد از غوطه‌وری در آب سرد در جهت تار	حداکثر ۲	۱۲۴۲
۱۰	درصد تغییر ابعاد بعد از غوطه‌وری در آب سرد در جهت پود	حداکثر ۲	۱۲۴۲
۱۱	pH محلول مستخرج از پارچه	۵/۵ تا ۷/۵	۱۹۵۱
۱۰	درجه پرزدهی بعد از ۲۰۰۰ دور	حداقل ۴-۵	۴۱۳۰-۲
۱۱	مقاومت سایشی تا حد پارگی	حداقل ۶۰۰۰ دور	۱۵۲۱-۲

۳-۴ مقاومت پارچه در برابر جذب سطحی آب

برای پارچه‌های مقاوم در برابر آب^۱ یا دافع آب^۲، مقاومت در برابر جذب آب سطحی باید حداقل برابر با (ISO 5) ۱۰۰ باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۷-۵۶۷).

1 - Water resistant
2 - Water repellent

۴-۴ سایر ویژگی‌ها

۱-۴-۴ طول طاقه یا رول

طول پارچه باید حداقل برابر با مقدار اظهارشده و حتی‌الامکان به طور یکسره باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۹۵۲۸). در هر عدل حداکثر ۱ طاقه از هر ۶ طاقه می‌تواند دو تکه بوده و یا حداکثر یک رول از هر سه رول در یک عدل می‌تواند سه تکه بوده به شرطی که تکه کوچک‌تر حداقل ۶ متر باشد.

۲-۴-۴ عرض پارچه

عرض پارچه تکمیل شده با حاشیه باید مطابق با مقدار اظهار شده با حدرواداری ± 2 درصد باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۹۵۲۸).

۳-۴-۴ سرکجی پارچه

سرکجی پارچه در دو سر حاشیه نباید بیش از ۱/۵ درصد باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۲۳).

۴-۴-۴ انحنا یا خمیدگی پارچه

انحنا یا خمیدگی پارچه در دو سر حاشیه نباید بیش از ۱ سانتی‌متر باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۲۳).

۵-۴-۴ حاشیه‌های پارچه

حاشیه‌های پارچه باید بدون موج بوده و به طور یکنواخت و مستقیم بافته شود. پهنای حاشیه باید حداقل ۵ و حداکثر ۱۵ میلی‌متر باشد.

۶-۴-۴ عیوب غیرمجاز

پارچه در موقع بازرسی باید دارای بافت یکنواخت بوده و عاری از عیوب ظاهری باشد و روی پارچه نباید سوراخ، نخ غریبه، نخ تاراضافی، نخ تارشل و سفت، کم تراکمی و پرتراکمی بود، پود ناکامل، بی پودی، پوداضافی، جمع شدگی، قفسه (تاری و پودی)، پارگی کناره‌ها، نخ‌های دررفته، لکه‌های چربی و الیف رنگی و اشتباه بافت و همچنین عیوب مربوط به رنگرزی و تکمیل دیده شود.

۷-۴-۴ عیوب مجاز

در موقع بازرسی و آزمون‌های چشمی عیوبی که اکثراً توسط کارشناسان فنی و با تجربه قابل رویت است به عنوان عیوب مجاز شناخته می‌شود. این عیوب مجاز به شرح زیر می باشد:

- لکه‌های بسیار ضعیف که به سادگی قابل رویت نباشد.

- آثار رفوگری که به سادگی دیده نشود.

- نایکنواختی‌هایی که به سادگی دیده نشود.

- شل و سفتی ضعیف پارچه که به سادگی قابل رویت نباشد.

- پارگی کناره که کمتر از ۳ میلی متر باشد.

- کناره برگشته که بطول کمتر از ۱۵ سانتی‌متر باشد.

یادآوری- تعداد عیوب مجاز در هر طاقه یا رول بدون در نظر گرفتن محل عیب، یک عیب در هر ۱۰ متر پیشنهاد می‌شود و چنانچه حداکثر سه عیب در فاصله کمتر از ۲۰ سانتی‌متر وجود داشته باشد همه آنها یک عیب محسوب شود. ضمناً درجه‌بندی طاقه‌ها یا رولهای پارچه باید با توافق بین خریدار و تولیدکننده انجام شود.

۵ شرایط محیطی استاندارد جهت آماده‌سازی آزمون و انجام آزمون

آزمونه‌ها را حداقل به مدت ۲۴ ساعت در شرایط محیطی استاندارد (طبق استاندارد ملی ایران شماره ۹۴۸) قرارداده و بلافاصله بعد از خارج کردن از شرایط محیطی استاندارد، آزمون را انجام دهید.

۶ نمونه‌برداری

۱-۶ نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص پارچه در بهر بوده و به طور تصادفی برداشته شود.

۲-۶ ابتدا از کل بهر از کارتن یا عدل‌هایی که در اول، وسط و آخر تحویل داده می‌شود، از هر سری یک عدل و از هر عدل دو طاقه یا یک رول برداشته شود.

۳-۶ در مجموع ۵ طاقه یا رول از میان طاقه‌ها و رول‌ها، انتخاب نموده و آزمون‌های چشمی یا ظاهری را روی آن‌ها انجام داده و به منظور انجام آزمون‌های فنی از طاقه‌ها طبق استانداردهای ملی ایران ۱۱۲۶۲ و ۱۲۴۸ آزمونه‌های مناسب انتخاب نمایید.

یادآوری- آزمون‌های چشمی یا ظاهری باید در محل کارگاه تولیدی یا انبار انجام شود.

۷ بسته‌بندی

۱-۷ بسته‌بندی طاقه یا رول

پارچه باید به دور یک صفحه مقوایی و یا تخته (یا مشابه آن‌ها) مستطیل شکل و یا لوله‌ای، به طور یکسره، منظم و محکم طاقه‌پیچی گردد. جنس لای طاقه‌ای باید مقاوم باشد. هر طاقه و یا رول باید توسط نوار کاغذی و یا مشابه آن مهار شود. طاقه یا رول‌ها باید در کیسه‌های پلی‌اتیلن و یا سلوفان بی‌رنگ مقاوم در برابر آب، قرار داده شوند.

۲-۷ بسته‌بندی در کارتن یا عدل

طاقه‌ها و رول‌ها باید در کارتن و یا عدل بسته‌بندی شوند. جنس و نوع کارتن یا لفاف عدل باید طوری باشد که محکم بوده و از نفوذ گرد و غبار و مشابه آن‌ها به داخل بسته‌بندی جلوگیری گردد. در عدل‌بندی حداقل دو طرف عدل باید تسمه‌کشی شوند، به طوریکه در زیر لبه‌های عدل از نوار پلاستیکی مخصوص استفاده شود.

۸ نشانه‌گذاری

۱-۸ نشانه‌گذاری روی طاقه یا رول

آگاهی‌های زیر باید بر روی یک برچسب آویز (اتیکت)، با حروف خوانا و ثابت برای مصرف داخلی به زبان فارسی و در مورد صادرات و واردات به زبان مورد توافق سفارش دهنده و تولیدکننده درج شده و از گوشه انتهایی طاقه یا رول آویخته یا الصاق گردد:

- ۱-۱-۸ نام و نشان سازنده
- ۲-۱-۸ نوع جنس (ذکر درصد هر جزء)
- ۳-۱-۸ شماره کالیته یا شماره سفارش
- ۴-۱-۸ شماره طاقه یا رول
- ۵-۱-۸ متراژ طاقه یا رول بر حسب متر
- ۶-۱-۸ عرض پارچه بر حسب سانتی متر
- ۷-۱-۸ کد یا شماره و عنوان رنگ/ طرح
- ۸-۱-۸ سایر نشانه های مورد نیاز
- ۹-۱-۸ تاریخ تولید

۲-۸ نشانه گذاری روی عدل یا کارتن

قسمت خارجی هر عدل یا کارتن باید دارای آگاهی های زیر باشد:

- ۸-۲-۱ نام و نشان سازنده
- ۸-۲-۲ نوع جنس (ذکر درصد هر جزء)
- ۸-۲-۳ شماره کالیته
- ۸-۲-۴ شماره طرح و رنگ‌بندی
- ۸-۲-۵ شماره عدل یا کارتن
- ۸-۲-۶ تعداد طاقه یا رول
- ۸-۲-۷ وزن خالص
- ۸-۲-۸ وزن ناخالص
- ۸-۲-۹ کد یا شماره و عنوان رنگ/ طرح
- ۸-۲-۱۰ نشانه چتر
- ۸-۲-۱۱ نشانه قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد.
- ۸-۲-۱۲ نام کشور سازنده (در مورد واردات و صادرات طبق توافق خریدار و فروشنده می‌باشد)
- ۸-۲-۱۳ مقصد در مورد صادرات
- ۸-۲-۱۴ تاریخ تولید